

۲۲۴-۹۷۷

نظریه‌های مدیریت دولتی

www.ketab.ir

دکتر بلال پناهی دکتر اسفندیار فرج‌وند

دکتر اسکندر شیرازی

سرشناسه	پناهی، بلال، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدید آور	نظریه‌های مدیریت دولتی / بلال پناهی، اسفندیار فرچوند، اسکندر شیرازی؛ ویراستار علمی امیرحسین امیرخانی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه پیام‌نور، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	دوازده، ۲۲۹ ص: مصور، جدول.
فروست	دانشگاه پیام نور، ۲۸۸۹. گروه مدیریت: آ/۱۴۰.
شابک	978 - 964 - 14 - 0940 - 3
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص: ۲۱۹.
موضوع	مدیریت دولتی -- آموزش برنامه‌ای
موضوع	Public administration -- Programmed instruction
موضوع	سازمان‌های دولتی -- مدیریت -- آموزش برنامه‌ای
موضوع	Administrative agencies -- Management -- Programmed instruction
شناسه افزوده	فرچوند، اسفندیار، ۱۳۴۵ -
شناسه افزوده	شیرازی، اسکندر، ۱۳۵۸ -
شناسه افزوده	امیرخانی، امیرحسین، ۱۳۳۹ - ویراستار
شناسه افزوده	دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	Payam Noor University
رده بندی کنگره	HD۳۷
رده بندی دیویی	۶۵۸/۰۰۷
شماره کتابشناسی ملی	۸۵۳۶۱۳۶
اطلاعات رگورد کتابشناسی	فیبا

دانشگاه پیام نور

نظریه‌های مدیریت دولتی

مولفان: دکتر بلال پناهی - دکتر اسفندیار فرچوند - دکتر اسکندر شیرازی

ویراستار علمی: دکتر امیرحسین امیرخانی

تهیه و تولید: مرکز انتشارات دانشگاه پیام‌نور

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۹۴۰ - ۳

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0940 - 3

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی‌های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(تولید، کپی یا خلاصه‌برداری، نشر و ترجمه چاپ، الفست، توزیع گسترده تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و ... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام‌نور: تهران، خیابان شهید رجایی،
نرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآوران. تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۰۰۹۸۳۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

چاپ : اول
شمارگان : ۱۰۰
قیمت: (ریال) ۴۰۰,۰۰۰

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱-۱
فصل اول. درآمدی بر دولت، حکومت و مدیریت دولتی	۱
هدف کلی	۱
هدف‌های یادگیری	۱
مقدمه	۱
۱-۱ سایه دولت	۲
۲-۱ مفهوم دولت	۳
۳-۱ مفهوم حکومت	۴
۴-۱ مقایسه دولت و حکومت	۵
۵-۱ مفهوم حاکمیت و منشأ آن	۵
۶-۱ دولت و دوره‌های نظریه‌پردازی	۸
۷-۱ سابقه مدیریت دولتی	۸
۸-۱ مفهوم و حوزه مدیریت دولتی	۹
۹-۱ مدیریت دولتی به‌عنوان یک سیستم	۱۲
۱۰-۱ رویکردهای مختلف به مدیریت دولتی	۱۴
۱۱-۱ هویت مدیریت دولتی	۱۷
۱۲-۱ مدیریت دولتی و نقش ارزش‌ها	۱۷
۱۳-۱ مدیریت بخش عمومی و خصوصی، تشابه یا تفاوت	۱۸
خلاصه فصل اول	۲۲
خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول	۲۳
خودآزمایی تشریحی فصل اول	۲۴

فصل دوم. اداره امور عمومی سنتی.....	۲۵
هدف کلی.....	۲۵
هدف‌های یادگیری.....	۲۵
مقدمه.....	۲۵
۱-۲ الگوی کهن اداره امور دولتی (نظام غنائم جنگی).....	۲۶
۲-۲ الگوی سنتی اداره عمومی.....	۲۷
۱-۲-۲ اصول اداره عمومی.....	۲۷
۲-۲-۲ زمینه‌ها و مبانی نظری الگوی سنتی اداره امور دولتی.....	۲۹
۳-۲ الگوی سنتی اداره امور دولتی و بوروکراسی.....	۳۱
۴-۲ الگوی سنتی اداره امور دولتی و رابطه سیاست، اداره و دموکراسی.....	۳۷
۱-۴-۲ موافقان و مخالفان جدایی سیاست و اداره.....	۴۱
۱-۴-۲-۱ موافقان جدایی سیاست و اداره.....	۴۱
۲-۴-۲-۱ مخالفان جدایی سیاست و اداره.....	۴۳
۵-۲ نظریه‌پردازان الگوی سنتی اداره امور عمومی و مدیریت دولتی.....	۴۴
۱-۵-۲ ویلسون.....	۴۴
۲-۵-۲ گودنو.....	۴۶
۳-۵-۲ پل ایل بای.....	۴۸
۴-۵-۲ والدور.....	۴۹
۵-۵-۲ هربرت سایمون.....	۵۰
۶-۵-۲ وبر.....	۵۱
۷-۵-۲ وایت.....	۵۴
۸-۵-۲ گولیک.....	۵۴
۶-۲ مشکلات الگوی سنتی اداره امور عمومی.....	۵۵
۱-۶-۲ کنترل سیاسی غیرمنطقی، انتصابات سیاسی و سایر مشکلات مربوط به بروکراسی.....	۵۵
۲-۶-۲ تغییرات شرایط جهانی، جهانی شدن و مدیریت دولتی.....	۵۹
۳-۶-۲ نبود انتخاب عمومی از یک طرف و موفقیت‌های بخش خصوصی از طرف دیگر.....	۶۳
خلاصه فصل دوم.....	۶۵
خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوم.....	۶۶
خودآزمایی تشریحی فصل دوم.....	۶۷
فصل سوم. اداره دولتی نوین.....	۶۹
هدف کلی.....	۶۹
هدف‌های یادگیری.....	۶۹
مقدمه.....	۶۹
۱-۳ تضعیف ضرورت تغییر در اداره دولت و حکومت و انشعابات فکری نوین.....	۷۰
۲-۳ اصول اداره دولتی نوین.....	۷۴

پیشگفتار

مدیریت، به عنوان فراگرد به کارگیری اثربخش و کارآمد منابع مادی و انسانی تعریف می‌شود. در این تعریف منظور از اثربخشی میزان تحقق هدف‌ها (کارهای درست انجام دادن) و منظور از کارایی مقایسه خروجی‌های به دست آمده با ورودی‌های مصرف شده (درست انجام دادن کار) است. اثربخشی به «جیستی» و کارایی به «چگونگی» انجام کارها مربوط می‌شود. به نظر می‌رسد یک دولت هم برای حل به بهره‌وری ملی و رشد و توسعه اقتصادی باید به صورت اثربخش و کارآمد اداره شود. وجود دولت اثربخش و کارآمد، برای توسعه پایدار امری حیاتی است و دولتی می‌تواند هدف‌های توسعه را محقق سازد که خود توسعه یافته باشد و از مؤسسات و نهادهای عمومی توسعه یافته برخوردار باشد.

اثربخشی دولت با این پرسش مرتبط است که دولت در «چه» اموری دخالت کند و از ورود در چه حوزه‌هایی پرهیز کند و کارایی دولت بدین معناست که وظایف خود را چگونه با راندمان بیشتر و هزینه کمتر به انجام برساند. اینکه دولت به فعالیت بانکداری بپردازد یا نه به اثربخشی دولت مربوط می‌شود و اینکه نرخ بهره بانک‌ها به چه میزان باشد با کارایی سروکار دارد. نظریه‌های مدیریت دولتی نیز حول این دو محور است. برخی از نظریه‌ها به یکی از دو بعد تمرکز دارند و برخی دیگر از نظریه‌ها به هر دو بعد می‌پردازند. برای نمونه آنجا که کوچک‌سازی دولت مطرح می‌شود بعد اثربخشی دولت مراد است و وقتی از استفاده از شیوه‌های مدیریت بخش خصوصی در مدیریت دولتی سخن به میان می‌آید، کارایی دولت مورد توجه است.